

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІКИ країн Азії

План уроку

- *1 Особливості економіки країн Азії.*
- *2 Первинний сектор економіки.*
- *3 Добувна промисловість.*
- *4 Сільське і лісове господарство.*

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІКИ. На початку XXI ст. економіка країн Азії розвивалася випереджувальними темпами за розмірами ВВП та обсягами участі у зовнішньоекономічній діяльності становить відповідно по 40 % світових показників. На країни *Східної та Західної Азії* сумарно випадає 30 % світового ВВП, понад 30 % експорту і понад 42 % (у всіх країнах Азії – 54 %) золотовалютних запасів світу. Ці показники більші, ніж показники Європи або США.

В Азії є всі типи країн. *До розвинених країн вже декілька десятиліть належить Японія, що входить до «Великої сімки».* Решта до країн, що розвиваються. Нині імідж розвиненої країни прагнуть мати Республіка Корея і Тайвань. *Могутньою світовою силою постає Китай, що за розмірами ВВП вийшов на друге місце в світі, обійшовши Японію.*

Країни «Далекосхідного трикутника» (Японія, Республіка Корея, Схід Китаю) становлять ядро Азійсько-тихоокеанського регіону. Напівпериферією цього ядра стали *Сінгапур, країни нової індустріальної хвилі – Малайзія, Таїланд, Індонезія та ін.* Новим індустріальним феноменом Азії постає *Індія*. Ще одним осередком напівпериферії є нафтовидобувні країни Перської затоки. Індустріально-аграрною країною є *Туреччина*. В інших країнах регіону показники рівня розвитку господарства більш ніж скромні. **Сумарні економічні можливості всіх країн Центральної Азії менші, ніж у сусіднього Ірану.** У складному становищі перебуває економіка виснажених збройними конфліктами *Афганістану, Ємену та Сирії*. У Південній та Південно-Східній Азії розташовані **найбідніші країни світу – Пакистан, Бангладеш, Непал, М'янма, Камбоджа, Лаос.** **КНДР перебуває на межі гуманітарної катастрофи**

ПЕРВИННИЙ СЕКТОР. У сільському господарстві Азії поєднуються можливості найбільших на планеті традиційних ареалів рослинництва і сучасної агробіології (т. зв. зеленої революції), що забезпечує багатомільярдну людинність регіону продовольством на рівні, близькому до середніх показників у світі. Провідні позиції у світі Азії займає з вирощування зернових культур — 50 % світового збору (90 % рису, 45 % пшениці); овочів — понад 50 % (75 % капусти, понад 80 % огірків, 57 % томатів, 66 % цибулі та ін.); волокнистих культур понад — 70 % збору (72 % бавовнику). Додамо чай (84 % світового збору), натуральний каучук (понад 90 %), тютюн (66 %). У *тваринництві Азія забезпечує 60 % світового виробництва* м'яса свинини і 55 % птиці, 60 % збору яєць. Сільське господарство країн Азії споживає 64 % вироблених у світі добрив

У видобувній промисловості Азії склалося декілька осередків видобутку нафти і газу. Це — територія країн і шельф *Перської затоки Прикаспійського регіону та Центральної Азії, острови та шельф Зондського архіпелагу, північний схід Китаю та його шельф Жовтого і Південнокитайського морів. Найбільші вугільні басейни (за межами Сибіру) розташовані в Китаї, Індії та Казахстані. Видобувають вугілля і в Індонезії, В'єтнамі. Значний видобуток залізних руд мають Китай, Індія, Казахстан, Іран; мідних – Казахстан, Монголія, Іран; олов'яних- країни півострова Малака (М'янма, Таїланд, Малайзія) та прилеглих островів.*